

Mitä markkinoijan pitää tietää viherpesulainsäädännöstä

Kaisa Hernberg 26.3.2025

Kuka puhuu?

Kaisa Hernberg

- Yrittäjä, Will & Way Oy
- Yritysvastuullisuuden asiantuntija
- Kokenut viestinnän ja markkinoinnin ammattilainen
- Työskennellyt johtotehtävissä yrityksissä, järjestö- ja julkisella sektorilla sekä politiikassa

Aiheet

- 1 Mitä viherpesu on
- 2 Ympäristöväittämiä säätelevät lait
- 3 Mitä on kielletty viherpesu?
- 4 Viherpesun riskit
- 5 Sallittu vastuullisuusviestintä ja -markkinointi

1. Mitä viherpesu on

Viherpesu

Tuotteen, palvelun tai yrityksen ympäristöön kohdistuvien vaikutusten esittäminen **todellisuutta** **positiivisempina**

**EU-komission selvityksessä
42 % yritysten
ympäristöväitteistä oli
liioiteltuja, harhaanjohtavia
tai valheellisia.**

Lähde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_269

2. Ympäristövaihtamien säätelävät lait

Viherpesudirektiivit

Kuluttajansuoja

Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivi

Tarkensi olemassa olevaa harhaanjohtavan markkinoinnin kieltoa viherpesuun liittyvillä säännöillä.

Voimaan 03/2024

Kansallinen toimeenpano 03/2026
mennessä

Kriteerit ympäristöväittämille

Viherväittämädirektiivi (Green Claims)

Määrittää kriteerit kuluttajille suunnatussa markkinoinnissa käytetyille ympäristöväittämille.

Vielä päätöksentekoprosessissa

Voimaantulo odotettavissa kevään 2025
aikana

Suomen kuluttajansuojalaki kieltää jo nykyisin harhaanjohtavan markkinoinnin.

Ei siis kannata tuudittautua siihen, että markkinoinnissa voi väittää mitä tahansa ympäristövaikutuksiin liittyen, kunnes Suomen lainsäädäntö on päivitetty.

Ketä lainsäädäntö koskee?

Kaikki yritykset, jotka markkinoivat tuotteita tai palveluja kuluttajille

Välillisesti yritykset, jotka tuottavat raaka-aineita tai komponentteja kuluttajatuotteisiin

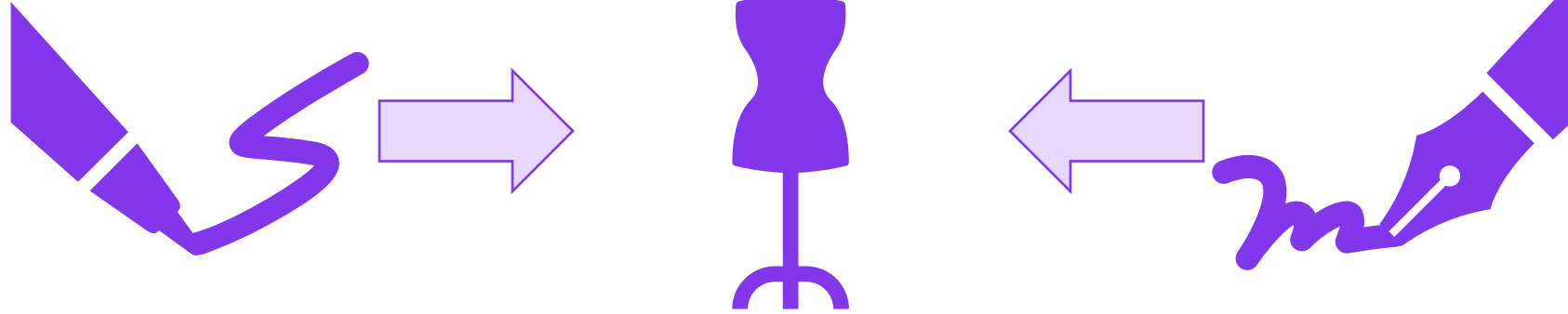
Viherväittämä-direktiivi antaa huojennuksia mikroyrityksille.

Mm. elintarvikkeet, kodin tarvikkeet, kuluttajaelektroniikka, kosmetiikka, muoti ja tekstiilit, lääkkeet, energia, matkailu, ravintolat

Välillisesti yritykset, jotka suunnittelevat ja toteuttavat markkinointi-
viestintää kuluttajayrityksille

Kuluttajansuoja-lainsäädäntö koskee yhtäläisesti **kaikkia** yrityksiä.

**Esimerkki:
viherpesu-
sääntely ja
markkinointi-
toimistot**

Galactic Design

suunnittelee ja toteuttaa mainontaa yrityksille

Hallå sportswear

myy urheilu- ja vapaa-ajan vaatteita suoraan kuluttajille

**Viestintä-
toimisto Biro**

tuottaa verkko- ja somesisältöjä yrityksille

Viherpesulainsäädäntö velvoittaa yrityksen asiakkaita. Yrityksen on oltava huolellinen suunnitellessaan mainontaa, ettei sen asiakkaille tule seuraamuksia.

Viherpesulainsäädäntö velvoittaa yritystä suoraan, ja se voi saada sakkoja ja muita seuraamuksia jos sen markkinointiviestinnässä esiintyy viherpesua.

Viherpesulainsäädäntö velvoittaa yrityksen asiakkaita. Yrityksen on oltava huolellinen laatiessaan verkko- ja somesisältöjä, ettei sen asiakkaille tule seuraamuksia.

3. Mitä on kielletty vihherpesu?

Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivi (EU/2024/825)

Kielletty viherpesu

Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivi (2024/825) kieltää kuluttajien harhaanjohtamisen ympäristöväittämällä. Kieltoja täydennetään Green Claims -direktiivillä, joka määrittää kriteerit sallituille ympäristöväittämille.

Ympäristömerkit, joita ei ole sertifioitu tai jotka eivät ole julkisen viranomaisen liikkeelle laskemia.

Ympäristöväittämien esittäminen perustuen **pelkkään lainsäädännön noudattamiseen**.

Yleiset ympäristöväittämät, jotka eivät perustu tunnustettuun erinomaiseen ympäristönsuojelulliseen tasoon.

Kasvihuonekaasujen kompensointiin perustuvat päästöjä koskevat ympäristöväitteet.

Ympäristöväittämän esittäminen **koko tuotetta koskevana**, kun väite tosiasiasa koskee vain tuotteen tiettyä osaa.

Sellaisten etujen mainostaminen, **joilla ei ole merkitystä** ja jotka eivät johdu mistään tuotteen tai yrityksen ominaisuudesta.

Myös kuvat voivat olla ympäristö- väittämiä.

Direktiivin 2024/825 mukaan ympäristöväittäjä voi olla muun muassa teksti tai kuvallinen, graafinen tai symbolinen esitys, kuten merkintä, markkinointinimi, yrityksen nimi tai tuotenimi.

Yleinen ympäristöväittäjä

Yleinen tuotteen tai palvelun
ympäristövaikutuksia kuvaava
väite, jota ei täsmennetä tai
perustella tarkemmin.

Esimerkkejä yleisistä ympäristöväittämistä

Ympäristö- ystävällinen	Eko-	Vihreä	Luonto- ystävällinen
Ekologinen	Ilmasto- ystävällinen	Hiilineutraali	Ilmasto- neutraali
Energiatehokas	Biohajoava	Biopohjainen	Vastuullinen

Yleiset ympäristöväittämät, jotka eivät perustu tunnustettuun erinomaiseen ympäristönsuojelulliseen tasoon.

Esimerkki

Muodin verkkokaupassa on hakuterminä ”vastuullinen”, ja osa myytävistä tuotteista on merkitty vihreällä lehtisymbolilla ja ”vastuullinen” -sanalla. Verkkokaupalla ei kuitenkaan ole kriteeristöä, jonka mukaan tuote merkitään ”vastuulliseksi”, eikä verkkokauppa tarjoa kuluttajalle mitään faktatietoa tuotteiden ympäristövaikutuksista.

*Suomessa Stockmann ja Marimekko ovat saaneet kuluttaja-asiamieheltä huomautuksen kuvatuunlaisesta markkinoinnista verkkokaupoissaan. EU-komissio on huomauttanut Zalandoa vastaavanlaisesta käytännöstä. Kaikki em. yritykset velvoitettiin muuttamaan verkkokauppojaan tältä osin.

Ympäristömerkit, joita ei ole sertifioitu tai jotka eivät ole julkisen viranomaisen liikkeelle laskemia.

Esimerkki

Lemmikkiruokavalmistajan tuotepakkauksessa on vihreä, puun lehden muotoinen merkki, jossa lukee CO₂ hyvitetty. Pakkauksessa ei anneta tarkempia tietoja tuotteen hiilidioksidipäästöistä tai niiden hyvittämisestä. Tietoja ei ole myöskään yrityksen www-sivuilla. Puunlehvämerkki on valmistajan itse laatima.

*Suomessa Froneri Finland on saanut kuluttaja-asiamieheltä huomautuksen itse kehitetyn ympäristömerkinnän harhaanjohtavasta käytöstä Aino-jäätelöpakkauksissa.

4. Viherpesun riskit

Riskit lakien rikkomisesta

Viralliset sanktiot

Viherväittämädirektiivin mukainen yhteisösakko voi olla jopa 4 % vuosiliiketoimintavaihdosta

Maineriski

Viherpesusta kiinni jääminen syö uskottavuutta ja voi esim. aiheuttaa kuluttaja-boikotteja

Brändiriski

Brändin linkittyminen viherpesuun voi heikentää brändiarvoa

Rahoitusriski

Viherpesusta todennäköisesti tulee yksi kriteeri sijoittajien, lainoittajien ja vakuuttajien päätöksentekoon

Arvoketjuriski

Tiukentuneiden vastuullisuusvaatimusten myötä viherpesua harjoittava yritys ei ole haluttava kumppani tai tavarantoimittaja

Zalando joutuu poistamaan sivuiltaan lehdet, puut ja muut ympäristösymbolit

Viherpesu | EU vaati poistoa, koska merkinnöille ei ollut perusteita.

Mercer Superannuation to pay \$11.3m in ASIC greenwashing case

10:05am on 2 August 2024

USA: H&M faces 'greenwashing' class-action lawsuit over alleged misleading & false marketing of 'sustainable' clothing line

TCO

New report uncovers dramatic increase in lawsuits against major companies: 'An undeniably significant trend'

Aug. 7, 2024, 7:38 PM GMT+3

Dutch Publisher Sued by Ex-Employee Over Greenwashing Concerns

Dutch court rules KLM ads 'misleading' in greenwashing case

Finnairia ja 15 muuta lentoyhtiötä syytetään viherpesusta - Näin vastaa Finnairin vastuullisuusjohtaja

Lentoliikenne tuottaa EU:ssa noin kolme prosenttia alueen kasvihuonekaasupäästöistä ja ratkaisut alan päästövähennyksien edistämiseksi ovat vasta rajallisia. Eurooppalaisten kuluttajaliittojen mukaan lentoyhtiöt syyllistyvät viestinnässään sumuttamiseen.

5. Sallittu vastuullisuusviestintä ja -markkinointi

Vaatimukset *nimenomaisille* ympäristöväittäjille

DIREKTIIVI-ESITYS

Täsmennettävä, liittykö väite **koko tuotteeseen vai sen osaan**

Käytettävä laajalti tunnustettua **tieteellistä näyttöä**

Osoitettava, että väitteen kohteena olevat asiat ovat **merkittäviä elinkaaren näkökulmasta**

Otettava huomioon kaikki asiat, jotka ovat **merkittäviä ympäristötehokkuuden arvioinnin kannalta**

Osoitettava, että väite **ei perustu pelkästään kaikkia koskeviin vaatimuksiin**

Annettava tiedot merkittävästi viiteryhmää **paremmasta suoritustasosta**

Yksilöitävä, aiheuttaako väitteen kohteena olevien asioiden parantaminen merkittävää **muuta haittaa ympäristölle**

Esitettävä käytetyt **päästökompensaatiot** lisätietoina ja annettava tiedot kompensatioiden ominaisuuksista

Esitettävä **omat mittaustiedot** väitteen kohteena olevista asioista TAI luotettavaa tietoa muista lähteistä.

Vastuullisuusmarkkinoinnin ja -viestinnän periaatteet jatkossa

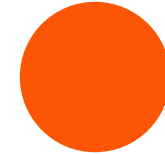
Ympäristö-
vastuullisuutta
VOI ja
KANNATTAA
edelleen
hyödyntää
markkinoinnissa
ja viestinnässä.

Jatkossa
TODELLISELLA
ympäristövas-
tuullisuudella
voi erottua
entistä
PAREMMIN.

Pehmeiden
puheiden ja
tyhjien
lupausten aika
on ohi.

Avoimuus,
läpinäkyvyys ja
huolelliset
perustelut ovat
jatkossa
avainasioita.

Palveluja parempaa tulevaisuutta varten

Will & Way on helsinkiläinen, vastuullisen liiketoiminnan edistämiseen ja kehittämiseen erikoistunut asiantuntijayritys.

Yrityksen perustaja on kokenut johtaja ja vastuullisuusammattilainen Kaisa Hernberg.

Ota yhteyttä:

kaisa@willandway.fi
<https://willandway.fi/>

